

УДК: 330

DOI: 10.31891/2307-5740-2020-280-2-52

ТКАЧОВА Т. С.

Харківський національний університет радіоелектроніки

МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ІНОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗІ СКЛАДОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

У статті розглянуті та досліджені соціально-економічні відносини, що стосуються функціонування промислових машинобудівних підприємств, а також комплекс економічних процесів прийняття рішень щодо менеджменту на підприємстві, які виникають в умовах лібералізації національного ринку машинобудування.

Реальний сектор сучасної національної економіки має бути модернізований на нових засадах інноваційності та використання креативного потенціалу людини. Перед вітчизняними підприємствами постають серйозні завдання, пов'язані з подальшим покращенням свого потенціалу, а саме методичні підходи до управління інноваційною діяльністю промислового підприємства, механізму підготовки прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах лібералізації ринку машинобудування

Ключові слова: методичний підхід до управління, інноваційна діяльність, організаційно-комунікаційний розвиток, засади інноваційності.

ТКАЧОВА Т.

Kharkiv National University of Radio Electronics

METHODOICAL APPROACH FOR MANAGEMENT OF INNOVATIVE ACTIVITY OF INDUSTRIAL ENTERPRISE WITH ORGANIZATIONAL AND COMMUNICATION COMPONENT

Analysis of macroeconomic indicators of economic development and identification of existing disparities shows the lack of proportionality in the economic sector of Ukraine at all levels. Domestic production and exports in modern conditions have undergone obvious degradation and are losing in terms of complexity, which indicates the dependence of the domestic market on imports. The discrepancy between the growth rates and the deterioration of the financial condition of economic entities is identified as the most significant disproportion in the development of domestic industrial production.

Restoration and modernization of the industrial sector of Ukraine on the basis of industrial policy is the only alternative to increase the level of competitiveness of the economy. Currently, the state of domestic industry does not meet the requirements of global transformations.

The market of machine-building products is extremely important for Ukraine, as this industry plays a crucial role in creating the material and technical base of the economy. Mechanical engineering, which provides complex mechanization and automation of production, plays an extremely important role in accelerating scientific and technological progress.

Thus, the decline in industrial production, and especially the production of investment products, leads to a weakening of the national economy, the loss of Ukraine's competitive position in the world market. Therefore, the urgent issues are the studied socio-economic relations related to the functioning of industrial machine-building enterprises, as well as a set of economic decision-making processes for management at the enterprise, which arise in the context of liberalization of the national machine-building market. The given article considers and studies the socio-economic relations related to the functioning of industrial machine-building enterprises, as well as a set of economic decision-making processes for management at the enterprise, which arise in the context of liberalization of the national machine-building market.

The real sector of the modern national economy must be modernized on the new principles of innovation and the use of creative potential. Domestic enterprises face serious tasks related to further improvement of their potential, namely methodical approaches to the management of innovative activities of industrial enterprises, the mechanism of preparation for the adoption and implementation of management decisions in the liberalization of the engineering market.

Key words: methodical approach to management, innovative activity, organizational and communication development, principles of innovation.

Постановка проблеми. Аналіз макроекономічних показників розвитку економіки та визначення наявних диспропорцій свідчить про відсутність пропорційності в економічній галузі України на всіх рівнях. Вітчизняні виробництво та експорт у сучасних умовах зазнали очевидної деградації та втрачають у показниках складності, що вказує на залежність внутрішнього ринку від імпорту. Невідповідність між показниками зростання і погіршенням фінансового стану суб'єктів господарювання визначено найбільш істотною диспропорцією в розвитку промислового вітчизняного виробництва.

Відновлення та модернізація промислового сектора України на засадах індустріальної політики є єдиною альтернативою підвищення рівня конкурентоспроможності економіки. Нині стан вітчизняної промисловості не відповідає вимогам глобальних трансформацій.

Ринок машинобудівної продукції є надважливим для України, оскільки ця галузь відіграє вирішальну роль у створенні матеріально-технічної бази господарства. У прискоренні науково-технічного прогресу виключно важлива роль належить саме машинобудуванню, що забезпечує комплексну механізацію та автоматизацію виробництва.

Отже, падіння промислового виробництва, а особливо виготовлення інвестиційної продукції, призводить до послаблення національної економіки, втрати конкурентних позицій України на світовому ринку. Тому нагальним є питання дослідженні соціально-економічні відносини, що стосуються функціонування промислових машинобудівних підприємств, а також комплекс економічних процесів прийняття рішень щодо менеджменту на підприємстві, які виникають в умовах лібералізації національного ринку машинобудування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми підвищення рівня конкурентоспроможності та збалансованого соціально-економічного розвитку України досліджували вітчизняні науковці, зокрема: О. Амоша [1], І. Булеєв [2], В. Геєць [3], Л. Довгань [4], Е. Лібанова [5], Н. Пігуль [6], С. Салоїд [7], Л. Ю. Костін [8], Є. Крикавський [9]; іноземні: К. Ендрюс [10], В. Баумол [11], Є. Чафі [12], А. Чандлер [13] та ін. Але, з огляду на необхідність оновлення економіки не тільки в Україні, а й у багатьох інших країнах, чимало питань, пов'язаних із розвитком промислового виробництва, залишаються ще недостатньо вирішеними, а тому постає необхідність подальшого їхнього дослідження.

За допомогою розглянутого матеріалу отримано висновок, що методологічні положення вже частково висвітлені, але авторська думка та можливість використання цифрових інновацій щодо управління інноваційною діяльністю промислового підприємства для організаційно-комунікаційного розвитку дає можливість отримати нові розробки у цьому напрямі.

Формулювання цілей статті. Мета дослідження полягає у дослідженні та розробці методологічних положень щодо управління інноваційною діяльністю промислового підприємства, механізму підготовки прийняття й реалізації управлінських рішень.

Виклад основного матеріалу дослідження. В останні роки економіка України вступила в новий етап свого розвитку, етап відновлення, який передбачає модернізацію промисловості, сільського господарства та інших галузей національної економіки, а також створення умов для піднесення вітчизняної науки та інноваційної сфери для забезпечення нової високотехнологічної економіки [1]. Важливим завданням є відновлення функціонування реального сектора економіки, вживання заходів щодо покращення фінансової стійкості та збалансованого розвитку внутрішнього вітчизняного ринку. Постає необхідність побудови високотехнологічної економіки, про що свідчать законодавчі акти, які відтворюють вимоги ринкових відносин.

Дослідження соціально-економічних відносини, що стосуються функціонування промислових машинобудівних підприємств, а також комплекс економічних процесів прийняття рішень щодо менеджменту на підприємстві, які виникають в умовах лібералізації національного ринку машинобудування стають дуже важливою задачею, що по-перше передбачає розробку методологічних положень до управління інноваційною діяльністю промислового підприємства та його організаційно-комунікаційного розвитку.

Стосовно теоретико-методологічних принципів та напрямів управління Р. А. Фатхутдіновим запропонована альтернативна класифікація підходів, до числа яких в [1] відносяться крім зазначених і такі підходи.

1. Комплексний підхід, при якому враховуються економічні, технічні, екологічні, організаційні, соціальні, психологічні, демографічні, політичні та інші аспекти управління та їх взаємозв'язку. Теоретично такий підхід має перед іншими найбільший пріоритет на увазі всебічного охоплення всіх сфер діяльності організацій і суспільства, однак цей же факт і ускладнює його практичну реалізацію.

2. Інтеграційний підхід до управління націлений на дослідження і посилення взаємозв'язків між окремими підсистемами і елементами системи управління, між стадіями життєвого циклу об'єкта управління, між рівнями управління по вертикалі, а також між суб'єктами управління по горизонталі. Слід зазначити, що відокремлений застосування інтеграційного підходу неможливо, що вимагає його сумісного застосування з іншими підходами, наприклад, системним, динамічним і ін.

3. Маркетинговий підхід має на увазі орієнтацію керуючої підсистеми при вирішенні всіх завдань на кінцевого споживача. Аналіз системи управління сучасних промислових підприємств показує, що в якості окремого підходу маркетинговий розглядатися не може з огляду на те, що в процесі управління підприємством повинні враховуватися маркетингові аспекти.

4. Функціональний підхід до управління, при якому потреба розглядається як сукупність функцій, які потрібно виконати для її задоволення. Функціональний підхід практично застосовуємо в сукупності з іншим підходом за класифікацією, запропонованою в [2], що розширює можливості і ефективність застосування підходу.

5. Динамічний підхід передбачає розгляд об'єкта управління в діалектичному розвитку, в причинно-слідчих зв'язках, проводиться його ретроспективний і перспективний аналіз. Використання динамічних принципів обов'язково повинно бути реалізовано в практику управління промисловим підприємством при використанні будь-якого підходу, тому виділення його в окремий підхід до управління недоцільно.

6. Відтворювальний підхід орієнтований на постійне поновлення виробництва товару для задоволення потреб конкретного ринку з меншими, в порівнянні з кращим аналогічним об'єктом на даному ринку, сукупними витратами на одиницю корисного ефекту. Даний підхід тісно перетинається із запропонованим в [3] маркетинговим підходом, що зумовлює їх об'єднання.

7. Нормативний підхід орієнтований на встановлення нормативів управління по всіх підсистемах системи управління. Нормативи встановлюються на цільові підсистеми, функціональні підсистеми і забезпечують підсистеми і повинні відповідати вимогам комплексності, ефективності, обґрунтованості, перспективності. Наявність нормативів в системі управління дозволяє сформулювати чітку її організацію, здійснити моделювання та автоматизацію процесів управління на всіх рівнях, що передбачає застосування нормативів в рамках системного, ситуаційного, процесного, ресурсного та кількісного підходів.

Виходячи з аналізу наведених в [4] альтернативних підходів до управління на промислових об'єктах, можна зробити висновок, що їх відокремлений практичне використання недоцільне. Це має на увазі їх інтеграцію в усталені підходи до управління підприємством та прийняття управлінських рішень. У той же самий час світ промислового виробництва ставав ареною швидких змін. Все частішими і значущими ставали науково-технічні нововведення, і уряду почали дедалі рішучіше визначатися у своєму відношенні до промислового бізнесу. Ці та інші чинники змусили представників управлінської думки глибше усвідомити існування зовнішніх стосовно організації факторів. Для цієї мети були розроблені нові підходи до дослідження науки і практики управління: системний, процесний, ресурсний, ситуаційний підхід, а результатом наукових пошуків вітчизняних і зарубіжних вчених в сфері теорії та практики управління стала поява синергетичного та рефлексивного підходу.

В основі системного підходу виступає припущення, що будь-яка система (об'єкт) розглядається як сукупність взаємопов'язаних елементів, що має вхід, вихід, зв'язок із зовнішнім середовищем і зворотний зв'язок. У науковій літературі системний підхід також фігурує як кібернетичний. Кібернетичний підхід полягає в обґрунтуванні інформаційної сутності управління, в визнання універсальності законів управління для систем різної природи, у виявленні та організації механізмів зворотного зв'язку, що діють в системах управління, в оптимізації поведінки системи на основі зворотних зв'язків і в відповідність із задалегідь визначеними цілями [6].

Особливий науковий і практичний інтерес в даний час являє «нова школа наукового управління», яка ґрунтується на впровадженні методів і апарату точних наук у дослідження управлінської діяльності. Представники даного підходу до управління займаються головним чином дослідженням процесів прийняття такого класу рішень, який дозволяє застосувати новітні математичні методи і сучасні технології. Кількісний підхід до управління, що з'явився в науковому менеджменті завдяки розвитку точних наук і появи обчислювальної техніки, дозволив значно скоротити витрати часу на вирішення складних управлінських завдань. Мета, яку ставить перед собою даний науковий підхід до управління, формулюється як підвищення раціональності рішень. Серед різних течій кількісного підходу можна виділити такі напрямки, як «дослідження операцій», «системний аналіз», «загальна теорія систем», «теорія активних систем», економетрика та ін. Аналізуючи ретроспективний аспект, слід зазначити, що до перші завдання представників кількісного підходу до управління були пов'язані із застосуванням методу дослідження операцій в управлінні виробництвом, що знаходило своє вираження в побудові математичних моделей найбільш часто зустрічаються завдань управління, процесів прийняття рішень, оптимізації їх, а також спроби застосувати статистичні методи, теорію ігор і т. д. В рамках даного напрямку була також сформульована ще одна концепція, суть якої становить кількісна оцінка і математичне моделювання економічних процесів. В результаті виникла економетрика як метод аналізу і програмування господарської діяльності економічних систем.

Таким чином, розвиток організації управління в промисловості не представляло собою серію послідовних кроків вперед. Швидше, це було кілька підходів, які часто конкурували. Відомо, що успіхи в теорії управління завжди залежали від успіхів в інших, пов'язаних з управлінням, областях, таких як математика, інженерні науки, психологія, соціологія та антропологія. У міру того, як розвивалися ці галузі знання, теоретики і практики в галузі управління дізнавалися все більше про фактори, що впливають на успіх організації. Ці знання допомагали фахівцям зрозуміти, чому деякі більш ранні теорії іноді не витримували перевірки практикою, і знаходити нові підходи до управління [7].

Розглядаючи системний підхід як методологію дослідження об'єктів як систем, необхідно акцентувати увагу на структурі системи. Система складається з двох складових: зовнішнє оточення, що включає вхід і вихід системи, зв'язок із зовнішнім середовищем і зворотний зв'язок; внутрішня структура, як сукупність взаємопов'язаних компонентів, що забезпечують процес впливу суб'єкта управління на об'єкт, переробку входу в вихід і досягнення цілей системи.

Системний підхід до управління передбачає управління організацією як єдиною системою, де будь-яке управлінське вплив на одну частину системи позначається і на інших її частинах, з чого випливає, що управляти необхідно всією організацією в цілому. Як спосіб управління, системний підхід ґрунтується на розумінні об'єкта управління як цілісності, на виявленні різноманіття його внутрішніх і зовнішніх зв'язків; сукупність пов'язаних, узгоджених методів та засобів управління економікою, галуззю, підприємством, підрозділом тощо. В основі управління будь-якою системою лежать два основних системних принципу: забезпечення заданої мети функціонування та створення умов для стабільності існування в мінливому світі і захищеність від несанкціонованого зовнішнього впливу.

Р. А. Фатхутдінов в [8] визначає системний підхід до менеджменту як підхід, при якому будь-яка система (об'єкт) розглядається як сукупність взаємопов'язаних елементів, що мають «вхід» (мета), «вихід»,

зв'язок із зовнішнім середовищем, зворотний зв'язок і «процес» в системі. При застосуванні системного підходу спочатку формулюється «вихід» системи, аналізується вплив зовнішнього середовища на систему, вживаються заходи щодо забезпечення високої якості «входу» і в останню чергу забезпечується відповідність якості «процесу» вимогам «входу».

Узагальнюючі вищевикладені формулювання, сутність системного підходу полягає в наступному: формулювання цілей і встановлення їх ієрархії до початку будь-якої діяльності, пов'язаної з управлінням; отримання максимального ефекту в сенсі досягнення поставлених цілей шляхом порівняльного аналізу альтернативних шляхів і методів досягнення цілей та здійснення вибору; кількісна оцінка цілей та засоби їх досягнення, заснована на всебічній оцінці всіх можливих і планованих результатів діяльності.

Поява системного підходу до управління дозволило інтегрувати позитивні моменти всіх шкіл, які в різний час домінували в науковому менеджменті. Іншим найважливішим внеском системного підходу в теорію і практику управління стало визнання маркетингу як найважливішу функцію управління. Системний підхід до управління - це набір якихось загально визначених принципів управління - це спосіб мислення по відношенню до організації та управління в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Основні висновки системного підходу до управління полягають у визначенні двох найважливіших складових виживання організації в сучасних умовах: здатність керуючих передбачати можливі зміни у зовнішньому середовищі і здатність пристосовуватися до цих змін.

Системний підхід надав серйозний вплив на теорію і практику управління. Це вплив, очевидно, буде зростати в майбутньому, так як на системній основі можна буде синтезувати з'являються нові знання і концепції. Однак теорія систем сама по собі ще не дає змоги оцінити, які ж саме елементи організації як системи і елементи зовнішнього середовища особливо важливі. Вона тільки зазначає, що організація складається з численних взаємозалежних і взаємозалежних елементів і є відкритою системою, на яку впливає зовнішнє середовище. Ця теорія не визначає конкретні фактори, що впливають на ефективність управління та ефективність діяльності організації в цілому.

Розвитком системного підходу, яке дає фахівцям нові можливості для дослідження управлінської діяльності, в даний час виступає синергетичний підхід. Всі природні і суспільні системи є в тій чи іншій мірі гомеостатическими і тому володіють великою стійкістю до зовнішніх збурень. Але одночасно вони мають небезпечні точки для застосування цих збурень і критичні зв'язку в механізмах управління, розрив яких веде до виникнення катастроф або розвалу. Це змушує підприємства шукати ефективні стратегії розвитку, спрямовані не тільки на реалізацію їхніх суспільних функцій, а й на пошук ефективних механізмів управлінських рішень. Для розробки теоретико-методологічного підходу формування стратегії розвитку машинобудівних підприємств необхідним є введення в розгляд інноваційної складової, як одного з домінуючих критеріїв організаційно-економічного механізму розвитку підприємства, що дозволяє підприємству перейти в зону організаційно-комунікаційного розвитку. Це в свою чергу створює умови для виконання концепції стратегії.

Необхідність розробки методології стратегії розвитку машинобудівних підприємств тісно пов'язана з управлінськими рішеннями на підприємстві, що зумовлює розроблення сценарного підходу.

Проаналізовано методологічні підходи до управління виробничо-економічними системами. Це дало змогу авторці зробити висновок, що на сучасному промисловому підприємстві використання кожного підходу є неефективним через їхні значні недоліки.

У сферу управління промисловими підприємствами необхідно запровадити цілісний методологічний підхід, призначенням якого було б створення та прийняття конкретних управлінських рішень щодо проблемних ситуацій, координація діяльності працівників та забезпечення умов для конкурентоспроможності.

Постає необхідність у створенні системи з механізмом роботи в єдиному просторі. Така система дозволить забезпечити якісний матеріально-технічний, кадровий, фінансовий, інвестиційний, комунікаційний розвиток підприємства. Запровадження інтерактивної системи прийняття управлінських рішень є одним із найбільш актуальних аспектів для стратегічного планування розвитку сучасного промислового підприємства, а також безумовною перевагою для організаційно-комунікаційної роботи з великими обсягами даних.

Щоб вирішити окреслені проблеми з наукової точки зору, необхідно вдосконалити теоретичні й методологічні засади та механізми створення й подальшого формування виробничого потенціалу промислових підприємств, розробити методи й моделі управління процесами відтворення, планування; у практичному аспекті – апробувати створені моделі, використовуючи організаційно-комунікаційні платформи, узагальнити результати дослідження після запровадження моделей на промислових об'єктах, обґрунтувати рекомендації щодо підвищення ефективності роботи вітчизняного промислового підприємства. Державна політика модернізації підприємств насамперед має бути спрямована на вдосконалення управління галуззю, а саме на забезпечення ефективних механізмів формування організаційно-комунікаційної платформи розвитку підприємств.

Наведений аналітичний огляд основних підходів до управління і прийняття управлінських рішень в економічних системах показувало, що не існує єдиної загально визначеної теорії управління. Більш того

спостерігається посилення диференціації досліджень проблем управління. Разом з тим чітко проявляється тенденція взаємної інтеграції різних шкіл і напрямків на базі виділених єдиних концепцій.

Проведено аналіз методологічних підходів до управління виробничо-економічними системами, виходячи з якого можна зробити висновок про те, що на сучасному промисловому підприємстві використання кожного підходу існує низка обмежень, пов'язаних з недоліками конкретного підходу. Необхідна розробка і впровадження в практику управління промисловими підприємствами єдиного методологічного підходу, орієнтованого на розробку і прийняття адекватних проблемних ситуацій управлінських рішень, координацію зусиль персоналу з розвитку підприємства, забезпечення конкурентних переваг.

Виокремлюють чотири основні класи управлінських рішень відповідно до методів розроблення:

- повторні – вирішують проблеми, що вже мали місце й були успішно вирішені;
- повторні з адаптацією – розв'язують проблеми, схожі із тими, що зустрічалися раніше, проте є дещо зміненими з огляду на особливості нової проблеми;
- створені за аналогією – для їхнього розроблення використовуються знання про проблеми та їхні ефективні рішення з інших галузей діяльності;
- якісно нові – розробляються наново для конкретної проблеми.

Тип проблем і методи, необхідні для їхнього усунення, визначають вибір моделі прийняття рішень (табл. 1).

Таблиця 1

Методи прийняття управлінських рішень на підприємстві

Види рішень	Методи	
	традиційні	прогресивні
Запрограмовані рішення	стандартні рішення-алгоритми на основі закріпленої жорсткої організації	дослідження операцій, імітаційні моделі, аналіз на основі сховищ даних
Незапрограмова-ні рішення	рішення на основі творчості та інтуїції, повторення вдалих рішень	евристичні методи, засновані на розвитку математичного програмного забезпечення

Прийняття рішень в управлінні економічним об'єктом передбачає:

- оцінювання та прогнозування попиту;
- оцінювання стратегічних позицій підприємства;
- планування маркетингової діяльності;
- ціноутворення;
- планування підготовки виробництва;
- планування виробничої програми та планування збуту продукції.

Висновки. Отже, реальний сектор сучасної національної економіки (зокрема враховуючи карантинний форс-мажор) має бути модернізований на нових засадах інноваційної та використання креативного потенціалу людини. Можна стверджувати, що перед вітчизняними підприємствами постають серйозні завдання, пов'язані з подальшим покращенням свого потенціалу. Для цього насамперед потрібно визначити умови, необхідні для реалізації стратегії стійкого та збалансованого розвитку підприємств на підґрунті розробки методичного підходу до управління інноваційною діяльністю промислового підприємства зі складовою організаційно-комунікаційного розвитку.

Література

1. Амоша, О. І. Удосконалення системи управління інноваціями як умова прискорення структурних реформ в Україні [Електронний ресурс] / О. І. Амоша, А. І. Землянкін, І. Ю. Підоричева // Економіка України. – 2015. – № 9. – С. 49-65.
2. О.І. Амоша, І.П. Булеєв, А.І. Землянкін, Л.О. Збараська, Ю.М. Харазішвілі та ін.; Промисловість України – 2016: стан та перспективи розвитку: наук.-аналіт. доп. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2017. – 120 с.
3. Геєць, В. Ліберально-демократичні засади: курс на модернізацію України / В. Геєць // Економіка України. – 2010. – № 3. – С. 4–20.
4. Довгань, Л. Є. Інституціональне середовище українських моделей корпоративного управління/ Л. Є. Довгань, В. Г. Герасимчук, І. П. Малик // Наукові праці ДонНТУ. – Серія: економічна. – 2006. – Вип. 103-2. – С. 214-221.
5. Лібанова, Е. М. Соціальні проблеми модернізації української економіки [Текст] / Е. М. Лібанова // Демографія та соціальна економіка. – 2012. - № 1. – С. 5-22.
6. Пігуль Н. Г., Пігуль Є. І. Сучасний стан та перспективи розвитку машинобудівного комплексу України. Економіка та суспільство. Мукачівський державний університет, 2018. № 15. С. 444–449.
7. Салоїд С. В. Організаційно-економічний механізм управління економічною безпекою підприємств машинобудування : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / НТУ «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського». Київ, 2019. 305 с.

8. Костін, Ю. Д. Прийняття рішень менеджменту в електроенергетичному виробництві/ Ю. Д. Костін, К. В. Ушаповський // Modern problems of management: economics, education, health and pharmacy : II International Scientific Conference : 23-27.10.2014 : materials / The Academy of Management and Administration in Opole. – Opole : Publishing House WSZiA, 2014. – P. 42-44.
9. Крикавський, Є. В. Економіка і фінанси підприємств: навч. посіб. / Є. В. Крикавський, З. С. Люльчак; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 694 с.
10. Ендрюс, К. Р. Концепція корпоративної стратегії / Ендрюс. - Доу Джонс-Ірвін, 1971. - 245 с.
11. Баумол, В. Дж. Оптимальні відхилення від встановлення граничних витрат/ Вільям Дж. Баумол, Девід Ф. Бредфорд // American Economic Review. - 1970. - № 3. - P. 265-283.
12. Кава, Е. Три моделі стратегії/ Е. Чаффі // Академія управління оглядом. - 1985. - Т. 10. - №1. - С. 89-98.
13. Чандлер А. Д., молодший Стратегія та структура: розділи історії американського підприємництва/ А. Д. Чандлер (молодший). - Книги про бороду, 2003. - 463 с.

References

1. Amosha, OI Improvement of innovation management system as a condition for accelerating structural reforms in Ukraine [Electronic resource] / OI Amosha, AI Zemlyankin, IY Pidricheva // Economy of Ukraine. - 2015. - № 9. - P. 49-65.
2. O.I. Amosha, IP Buleev, AI Zemlyankin, L.O. Zbarazska, Yu.M. Kharazishvili and others; Industry of Ukraine - 2016: state and prospects of development: scientific analyst. ext. NAS of Ukraine, Inst. Of Industrial Economics. Kyiv, 2017. - 120 p.
3. Geets, V. Liberal-democratic principles: a course for modernization of Ukraine / V. Geets // Economy of Ukraine. - 2010. - № 3. - P. 4–20.
4. Dovgan, LE Institutional environment of Ukrainian models of corporate governance / LE Dovgan, VG Gerasymchuk, IP Malik // Scientific works of DonNTU. - Series: economic. - 2006. - Vip. 103-2. - P. 214-221.
5. Libanova, EM Social problems of modernization of the Ukrainian economy [Text] / EM Libanova // Demography and social economy. - 2012. - № 1. - P. 5-22.
6. Pigul NG, Pigul EI The current state and prospects of development of the machine-building complex of Ukraine. Economy and society. Mukachevo State University, 2018. № 15. P. 444–449. References.
7. Saloid SV Organizational and economic mechanism of management of economic safety of the enterprises of mechanical engineering: dis. ... Cand. econ. Sciences: 08.00.04 / NTU "Kyiv Polytechnic Institute. Igor Sikorsky ». Kyiv, 2019. 305 p.
8. Kostin, Yu. D. Adoption of management decisions in electric power production / Yu. D. Kostin, KV Ushchapovsky // Modern problems of management: economics, education, health and pharmacy: II International Scientific Conference: 23-27.10. 2014: materials / The Academy of Management and Administration in Opole. - Opole: Publishing House WSZiA, 2014. - P. 42-44.
9. Krykavsky, EV Economics and finance of enterprises: textbook. way. / EV Krykavsky, ZS Lyulchak; Nat. Lviv Polytechnic University. - Lviv: Lviv Publishing House. Polytechnic University, 2013. - 694 p.
10. Andrews, K. R. The Concept of Corporate Strategy / Andrews. - Dow Jones-Irwin, 1971. - 245 p.
11. Baumol, W. J. Optimal Departures from Marginal Cost Pricing [Text] / William J. Baumol, David F. Bradford // American Economic Review. - 1970. - № 3. - R. 265-283.
12. Chaffee, E. Three Models of Strategy [Text] / E. Chaffee // Academy of Management Review. - 1985. - Vol. 10. - №1. - R. 89-98.
13. Chandler, A. D., Jr. Strategy and Structure: Chapters in the History of American Enterprise [Text] / A. D. Chandler (Jr). - Beard Books, 2003. - 463 p.

Надійшла / Paper received: 11.03.2020
Надрукована / Paper Printed : 06.05.2020